

توافق همچنان در ابهام

گروه سیاسی/ رایزنی‌های فشرده در وین به رغم بازگشت هیأت‌های آلمان، انگلیس و فرانسه به پایتخت‌ها برای آخرین مشورت‌ها همچنان ادامه دارد و ناظران سفر چند روز پیش «رافائل گروسی»، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران را عامل مهمی برای سرعت بخشیدن روند مذاکرات تا حصول نتیجه ارزیابی می‌کنند. علی باقری رئیس هیأت مذاکره‌کننده کشورمان شب گذشته در سفری کوتاه برای انجام رایزنی پیرامون آخرین تحولات به تهران بازگشت. اما جلسات کارشناسی و رایزنی‌های غیر رسمی در وین همچنان ادامه دارد.

ایران و آژانس در پی این سفر برای تحقق خواسته تهران مبنی بر اینکه هر توافق احتمالی باید به همه ادعاهای سیاسی علیه کشورمان پایان دهد، توافق کردند مسائل ادعایی آژانس به واسطه نقشه راه مشخصی ظرف مدت حداکثر سه ماه (خردادماه) حل و فصل شود. توافقی که اجرای تام و تمام آن از یک سو توافق مذاکرات احیای برنامه در وین را روشن می‌کند و از سوی دیگر راه‌های احتمالی برای خروج دوباره اتهامات جعلی و موهوم علیه ایران را می‌بندد. بر همین مبنا بود که مدیرکل آژانس سفر به ایران را بسیار موفق توصیف کرد و گفت: «او طرف در مورد گام‌های مشخص با هدف حل و فصل مسائل پادمانی باقی‌مانده در یک دوره زمانی معقول به توافق رسیدند. دستاورد بزرگ».

■ **تضمین روسیه از امریکا**

در حالی که حساسیت حاکم بر مذاکرات به بالاترین سطح ممکن رسیده است، روسیه خواهان اطمینان بخشی واشنگتن برای مصون ماندن روابط تجاری تهران و مسکو در چهارچوب برنامه شده است. این را نخستین بار «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه در واکنش به تحریم اقتصادی روسیه از سوی امریکا که زیر سایه اوج‌گیری بحران میان دو کشور صورت گرفته است، مطرح کرد. «لاوروف» در همین زمینه افزوده بود: «ما خواستار تضمینی کتبی شده‌ایم که روند فعلی آغاز شده توسط امریکا به هیچ وجه به حق ما برای تجارت،

هیأت‌های مذاکره کننده ایران و سه کشور اروپایی به منظور مشورت در پایتخت‌ها به سر می برند

وزیر خارجه روسیه در گفت و گوی تلفنی با وزیر خارجه ایران:

احیای برجام باید بدون تبعیض قائل شدن باشد

وزارت خارجه روسیه اعلام کرد که حسین امیرعبدلهیان و سرگئی لاوروف وزیران خارجه ایران و روسیه یک گفت‌وگوی تلفنی داشته‌اند. به گزارش ایسنا، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه روز دوشنبه در کنفرانسی خبری با اشاره به گفت‌وگوی خود با وزیر خارجه کشورمان گفت: بر این تأکید شد که احیای برجام باید بدون تبعیض قائل شدن، برای تمامی طرفین حقوق برابر در رابطه با پیشرفت بی‌دردرس همکاری در تمامی زمینه‌ها را مهیا کند. به گفته لاوروف دو وزیر خارجه همچنین درخصوص مساله سوریه و اوکراین به گفت‌وگو پرداختند.

■ **رعایت خطوط قرمز ایران**

وزیر امور خارجه در کمیسیون تلفیق مجلس با تأکید بر رعایت خطوط قرمز در مذاکرات وین، تصریح کرد: اجازه نخواهیم داد هیچ عامل خارجی منافع ملی کشور را در مذاکرات، تحت تأثیر قرار دهد. وزیر امور خارجه در این نشست هم‌اندیشی که در محل کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی برگزار شد، با تأکید بر استقبال ایران از نهایی کردن یک توافق خوب و قوی، عزم کشورمان در زمینه رعایت خطوط قرمز تعیین شده و خصوصا تضمین‌های مؤثر اقتصادی و حداکثرسازی منافع جمهوری اسلامی ایران را مورد تأکید قرار داد. در همین حال حجت الاسلام احمد حسین فلاحی، نماینده مجلس در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به نشست وزیر خارجه با نمایندگان گفت: «به گفته وزیر امور خارجه نتایج مذاکرات به مرور زمان و در بهار سال آینده مشخص خواهد شد.» نماینده همدان در مجلس با بیان اینکه امیرعبدلهیان در این جلسه اعلام کرد در مذاکرات در قالب قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها به توافقاتی دست پیدا کرده‌ایم، افزود: «وزیر امور خارجه در جلسه امروز اعلام کرد در مذاکرات مواردی برای توافق نهایی باقی مانده که بر سر آنها در حال رایزنی هستیم.»

■ **دسترسی سریع، نیازمند ابتکار عمل**

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان در واکنش به درخواست تضمین روسیه از امریکا درباره برجام هم نوشت: «کنش‌های مثبت و منفی کشورهای حاضر در مذاکرات وین با هدف تأمین منافع انجام می‌شود و نشانه درک است.» او تنها عامل مؤثر بر چشم‌انداز توافق در مذاکرات وین به دلیل تأخیر واشنگتن در اتخاذ تصمیم سیاسی همچنان مبهم است، تصریح کرد: «دسترسی سریع به توافق قوی نیازمند ارائه ابتکارهای جدید از سوی همه طرف‌هاست.» او دسترسی سریع به توافق قوی را نیازمند ارائه ابتکارهای جدید از سوی همه طرف‌ها دانست. دبیر شورای عالی امنیت

■ **سه‌شنبه ۱۷ اسفند ۱۴۰۰**

■ **سال بیست و هشتم**

■ **شماره ۷۸۶۷**

۵

سیاسی

سرپرست منطقه آزاد کیش استعفا داد

«**خبراول‌اینکه**، محمدرضا نوایی لواسانی که آبان‌ماه سال‌جاری با حکم «سعید محمد، دبیر شوریاعالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی» به سرپرستی منطقه آزاد کیش منصوب شده بود، از

این سمت استعفا داد. لواسانی در نامه‌ای خطاب به محمد درباره دلایل استعفای خود نوشت: «بعد از گذشت هشت ماه از دولت جدید، گامان هیأت مدیره منطقه آزاد کیش از دولت قبل هستند و جایگزین نشده‌اند؛ کندی و عدم تصمیم‌گیری، مردم منطقه را در آینده دچار مشکل خواهد کرد. دلیل اصلی استعفای بنده، روی زمین ماندن کار مردم است.» وی افزود: «در سال‌های گذشته متأسفانه روال شده است که چندین میلیارد تومان پول بیت‌المال بابت پذیرایی و پرداخت به هتل‌ها برای عده‌ای قلیل از مسئولان و آشنایان و بعضاً اقوام‌شان هزینه شده است؛ بنده علاوه بر قولی که به مردم داده‌ام این کارها را خلاف توصیه‌های رهبر انقلاب و اهداف دولت جدید می‌دانم. لذا بهتر است قبل از ایام نوروز مرخص شوم که ان‌شاءالله این نامه نیز راهگشای مدیر بعدی برای عدم پرداخت اینگونه هزینه‌ها باشد.»

گفتنی است دبیر مناطق آزاد تجاری نیز در واکنش به متن استعفای لواسانی، تصریح کرد: ضمن تشکر از زحمات جنابعالی طی ۴ ماه گذشته که با روحیه جهادی و انقلابی طعم شیرین خدمت و مبارزه با فساد را چشاندید و ابزار تأسف از اینکه از توان مدیریتتی جنابعالی محروم خواهیم شد، اینک به دلیل فشارهای زیادی که در این ایام متحمل شده‌اید که ناحیه افراد معلوم‌الحال و سودجو و متخلفین گذشته تشدید کردید، با استعفا موافقت می‌کرد.

یک فیش حقوقی دیگر از دولت قبل به پای دولت جدید نوشته شد

«**دست‌آخراینکه**، در فضای مجازی یک فیش حقوقی ۶۵ میلیون تومانی با دریافت فوق‌العاده اضافه کاری ۱۳۶۰ ساعت در یک ماه به مبلغ ۳۱ میلیون تومان متعلق به یکی از مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است که نشان می‌دهد فرد مذکور در انتهای سال کاری ۹۹ این میزان حقوق را دریافت کرده است.»

در همین راستا یک فرد آگاه در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه ایران تصریح کرد که فیش مزبور هیچ ارتباطی به ستاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاونت توسعه مدیریت و منابع این وزارتخانه ندارد و در این راستا گفت: «صندوق بازنشستگی مدیر مذکور به دلیل اینکه نیروی رسمی سازمان صدا و سیما هستند، صندوق بازنشستگی صدا و سیما است نه سازمان تأمین اجتماعی که در فیش درج شده است.» وی افزود: «این فیش پیش‌تر در فضای مجازی پخش شده و اساساً مربوط به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران است که پیش‌تر توسط نهادهای نظارتی بررسی شده است و مربوط به معوقات یکساله (سال ۱۳۹۹) است که به نحو خاصی این قضیه را مخفی کردند تا به زمان حال نیست دهند.»

این منبع آگاه همچنین گفت: «از محتوای فیش مانند درج ۱۳۶۰ ساعت اضافه کار (۵۰ درصد بیش از ۵۰ درصد حقوق اساساً قانونی نیست)، ۲۱ روز مأموریت (از ۲۲ روز کاری در ماه)، رفاهی ماه رمضان و پاداش روز جمهوری اسلامی (در حالی که معاون فغلی وزارت ارشاد از زمان انتصاب تاکنون ماه رمضان و روز جمهوری اسلامی در ارشاد نداشته‌اند) مشخص است که موضوع ارتباطی با آقای مسئول فعلی نداشته و مربوط به معاون اداره کل ارشاد استان تهران در دولت قبل است.»

کتابخوانی به منابۀ نهضت

آنان بخوبی می‌دانستند برای گام نهادن در مسیر مبارزه، ابتدا باید پایه‌های اندیشه را مستحکم ساخت. در همین جلسات مطالعاتی بود که تئوری مبارزه نهاده شده و ایدئولوژی مبارزه شکل گرفت.

■ **کتابخوانی؛ شاخص ویژه هویت فرهنگی انقلاب**

کتابخوانی از شاخص‌هایی بود که هویت فرهنگی انقلاب در آن متبلور شد. به عبارت دیگر، حجم عظیمی از تبادلات کتاب‌محور در سال‌های منتهی به پیروزی انقلاب، یکی از شگفت‌ترین نشانه‌های فرهنگ انقلابیون بود به‌طوری‌که فعالان امرج، فرهنگ کتابخوانی گروه‌های مبارز جامعه در آن سال‌ها را بی‌سابقه و تکرارنشده می‌دانند.

■ **کتابخانه‌های عمومی و نهضت کتابخوانی**

اگرچه در برخی تعاریف سنتی با حتی جدید، کتابخانه را مجموعه‌ای از اطلاعات و خدمات اطلاعاتی دانسته‌اند که یک نهاد عمومی یا خصوصی یا شخصی آن را اداره می‌کند (کتابخانه به عنوان مجموعه‌ای از کتاب‌ها)، اما مهم‌ترین ویژگی کتابخانه «عمومی بودن» آن است. وصف «عمومیت» مهم‌ترین نقطه تالافی «کتاب» یا «جامعه» است که در دلیل خود مفاهیم اجتماعی بسیاری را به بار می‌آورد؛ محیط زیست، اندیشه جمعی، نیاز اجتماعی، تاریخ فرهنگ‌ها و اقوام، شکست اجتماعی، معماری فرهنگی، کسب و کار و اقتصاد، زبان و رابطه، گروه‌های خاص، دانشگاه، هنر و ادبیات، خدمات فرهنگی و آموزشی، گروه‌های سنی و... همه این خصوصیات، کتابخانه عمومی را در قامت یک مرجع فرهنگی جلوه‌گر می‌کند که کارکردهای آموزشی، اطلاع‌رسانی، فرهنگی و اقتصادی فراوان دارد. فضای کتابخانه در این تعریف، محلی برای ایجاد روابط فرهنگی میان گروه‌های نخبگی و متوسط است که مجموعاً تشکیل دهنده «سرمایه اجتماعی» است. با وجود این آیا جای آن ندارد پرسیم؛ در سال‌های گذشته چقدر از ظرفیت بی‌نظیر کتابخانه‌های عمومی به عنوان نقطه اتصال مردم با تحقق شعار «نهضت کتابخوانی» بهره برده‌ایم؟

■ **سخن پایانی**

آنچه ذکر شد تنها گوشه‌ای از ثمرات و برکات «نهضت کتابخوانی» در دوران «نهضت اسلامی» بود؛ نهضتی که شوربختانه امروز و بعد از گذشت بیش از چهار دهه از پیروزی انقلاب اسلامی، کمتر مورد توجه نخبگان علمی، فرهنگی و سیاسی کشور است؛ مقوله‌ای که رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز. که خود از بانیان و جلوداران توجه به کتاب و کتابخوانی هستند بر ضرورت شکل‌گیری آن تأکید و تصریح دارند و می‌فرمایند: «...من این بار باز هم تأکید می‌کنم؛ شما احتیاج دارید بخوانید. احتیاج دارید بدانید... شما نهضت کتابخوانی باید راه بیندازید. واقعاً کتاب بخوانید. مطالعه کنید... شماها خودتان، هیأت‌های اندیشه‌ورزان، بچه‌های پیشکسوت بنشینند فهرست مطالعاتی و برنامه مطالعاتی برای جاهای مختلف، قشراهی مختلف برنامه‌ریزی کنند، طراحی کنند و تعریف کنند و مانند این کارها. این خیلی چیز لازمی است...»

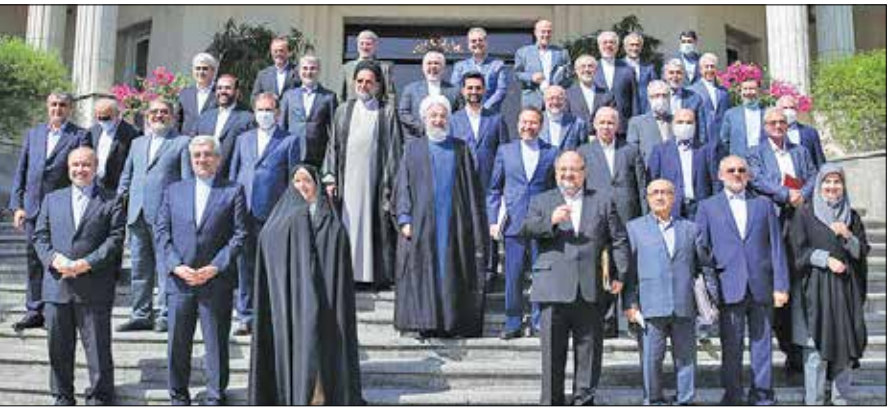
شکل‌گیری «نهضت کتابخوانی» فرایندی جمعی است و نیازمند همراهی تمام نهادهای فرهنگی، نخبگان، دست‌اندرکاران و همراهی جامعه علمی کشور است. این نهضت در صورت شکل‌گیری، تداوم و استمرار می‌تواند منشأ آثار و برکات بسیاری باشد که مهم‌ترین آن بالندگی عقلانی جامعه است.

دولت روحانی به ۷۰۰ نفر رسید و ادعا می‌شد که واردات واکسن به دلیل مشکلات تحریم و FATF بوده است. سخنگوی دولت به صراحت گفته بود: «در مورد واکسن قبلاً همکاری من در وزارت بهداشت توضیحات مفصلی ارائه دادند اما در مورد انتقال پول بنابر قوانین تحریم و قواعد FATF چندین مرحله امکان انتقال پول با مشکل مواجه شد و با موانع فنی روبرو بودیم. به هر حال چون این پول باید جرجشی می‌کرد و اوفک (در وزارت خزانه‌داری امریکا) هم تحریم می‌کردیم ما یک مدیم ما با مشکلاتی روبرو بودیم.» دولتمردان این پیام را به جامعه

سفید مستقر شد، می‌تواند با سه فرمان اجرایی همه اینها را لغو کند... من آقای بایدن را بیش از ۳۰ سال است که می‌شناسم هم از دور کارش را پیگیری معرفی‌کنند که در جلسات تخصصی سازمان ملل متحد، ایشان به عنوان رئیس کمیته سیاست خارجی سنای امریکا بارها به نیویورک آمده و من در محل آقامتگاه سفیر ایران در نیویورک با ایشان دیدار داشتم. در چهارچوب اجازه‌هایی که داشتم و هیچ‌کدام این دیدارها مجرمانه هم نبوده است. ایشان بالاخره آدم کهنه‌کاری در سیاست خارجی است و تازه‌کار نیست. احساس من این است که بهتر از آقای ترامپ (مهم‌ترین نیاز برای اجرای سند ایران و چین، اجرای برجام، رفع تحریم‌ها و اف ای تی اف است و بدون حل اینها این سند می‌تواند فوق ثابت می‌کند، با وجود شش دور مذاکرات سیدعباس عراقچی در وین، نه تنها امریکا حاضر به عقب‌نشینی از زیاده‌خواهی‌های خود نشد که نشان داد متعهد کردن این کشور نازل تر بوده است. این وضعیت نشان از توان دولت ضعیف وقت خارج است.

■ **واردات واکسن و پذیرش در شانگهای بدون FATF و برجام محال است!**

مرگ و میر ناشی از کرونا در اواخر

■ **بایدن باسه امضایه برجام برمی‌گردد!**

دولتمردان دوازدهم درحالی در رسانه‌ها تلاش می‌کردند تا دونالد ترامپ را استثنایی در حکامیت امریکا معرفی کنند که در جلسات تخصصی خارج این مسأله را اعتراف می‌کردند. محمود صادقی نماینده پیشین مجلس و از نزدیکان دولت تدبیر و امید قبلاً جمله مهمی را به نقل از ظریف روایت کرده است. صادق در توضیح به برما کرده است. صادقی در وزارت جلسه خصوصی که با ظریف در وزارت خارجه داشته اشاره کرده و به نقل از ظریف گفته است: «اگر به جای ترامپ خانم کلینتون هم رای آورده بود، امریکا از برجام خارج می‌شد» این نقل قول صادقی از محمدجواد ظریف البته هیچ‌گاه با تکذیب و یا واکنش وزارت خارجه وقت روبرو نشد.

با این وجود جواد ظریف که تلاش داشت تا بایدن را بسیار متفاوت از ترامپ نشان دهد همزمان با قدرت گرفتن وی از سابقه دوستی خود با او سخن گفت؛ وی امیدوار بود که جو بایدن به سرعت و تنها با چند امضا به برجام بازگردد. در این خصوص وی در آخر آبان ماه گفته بود: «آقای بایدن اگر رئیس جمهور امریکا شد و در کاخ

سرمایه‌گذاری‌های کلان امریکا در مسکو در حوزه‌های زیرساختی این کشور صورت گرفته است؛ اما حتی در زمان

برجام نیز مانع همکاری شرکت‌های بزرگ غربی با ایران در موضوعات زیرساختی بود و تنها از حضور برنדהایی مانند مک دونالد استقبال می‌کرد!

■ **فراموشی دوستان دوران تحریم**

ذوق زدگی دوران برجام باعث شده بود تا به قول محمدجواد ظریف با خوش خیالی، دوستان دوران سختی در سراب طمع سرازیر شدن شرکت‌های غربی از ایران رنجیده شده و این کشورها با سرخوردگی، دولت روحانی را در دوران سختی رها کنند. اعتراف به این واقعیت تلخ تأییدکننده این مسأله است که همکاری با کشورهایمانند روسیه و چین در دوازده ماه تحریمی نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد.

سطح همکاری این کشورها با ایران در سال‌های ابتدایی تحریم‌های یک‌جانبه امریکایی‌ها بشدت نسبت به تحریم سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ نازل تر بوده است. این وضعیت نشان از شکست واضح در سیاست خارجی دولتی بود که درصدد بود تا روابط با غرب را اصلاح کند اما روابط با شرق را هم مخدوش کرده بود.